

Ö4

4.1 7, 17, 23, 35, 38, 40

4.2 9, 19

4.5 1, 11, 23

7) $x(t) = C_1 \cos \omega t + C_2 \sin \omega t$

allmän lös. till $x'' + \omega^2 x = 0$ på \mathbb{R}_0

Visa att: lösningen till BVP

$$\begin{cases} x(0) = x_0 \\ x'(0) = x_1 \end{cases} \quad \text{ges av } x(t) = x_0 \cos \omega t + \frac{x_1}{\omega} \sin \omega t.$$

Lös. $x(t) = C_1 \cos \omega t + C_2 \sin \omega t \Rightarrow$

$$x'(t) = -C_1 \omega \sin \omega t + C_2 \omega \cos \omega t$$

så att: $x(0) = C_1 = x_0$, $x'(0) = C_2 \omega = x_1$

$$\Rightarrow C_1 = x_0 \quad \& \quad C_2 = x_1 / \omega.$$

(2)

$$(7) \begin{cases} f_1(x) = 5 \\ f_2(x) = \cos^2 x \quad \text{Så att } \textcircled{\times} : \\ f_3(x) = \sin^2 x \end{cases}$$

$$f_1(x) - 5f_2(x) - 5f_3(x) =$$

$$= 5 - 5\cos^2 x - 5\sin^2 x = 5(1 - \underbrace{\cos^2 x - \sin^2 x}_{=0}) = 0$$

så ej linjärt oberoende!

23) $y'' - y' - 12y = 0$

e^{-3x}, e^{4x} fundamental lösn. mängd på \mathbb{R} .

Vsa!

$$C_1 e^{-3x} + C_2 e^{4x} \stackrel{\text{alla } x}{=} 0 \Rightarrow C_1 = C_2 = 0.$$

Desutom: $(e^{rx})'' - (e^{rx})' - 12(e^{rx}) =$

$$= (r^2 - r - 12)e^{rx} = (r+3)(r-4)e^{rx}$$

så e^{rx} är en lösning då $r = -3$ och då $r = 4$.

Alla lösningar ges som $y = C_1 e^{-3x} + C_2 e^{4x}$

35) Visa att $y_{p,1} = 3e^{2x}$ och $y_{p,2} = x^2 + 3x$

är partikulär(ösn. till)

$$y'' - 6y' + 5y = -9e^{2x}$$

$$\text{resp. } y'' - 6y' + 5y = 5x^2 + 3x - 16.$$

$$\text{Lös. } (y_{p,1})'' - 6(y_{p,1})' + 5y_{p,1} =$$

$$= 3 \cdot 2^2 e^{2x} - 6 \cdot 2e^{2x} + 5 \cdot 3e^{2x} =$$

$$= (12 - 36 + 15)e^{2x} = -9e^{2x}$$

och

$$(y_{p,2})'' - 6(y_{p,2})' + 5y_{p,2} =$$

$$= (x^2 + 3x)'' - 6(x^2 + 3x)' + 5(x^2 + 3x) =$$

$$= 2 - 6(2x + 3) + 5x^2 + 15x = 5x^2 + 3x - 16.$$

klart!

38) Antag $y_1 = e^x$ och $y_2 = e^{-x}$ är två
 lösningar till en homogent linjär DE. Förklara varför
 $y_3 = \cosh x$ och $y_4 = \sinh x$ också löser
 DE.

$y_3 = \cosh x = \frac{1}{2}(e^x + e^{-x})$ vilket är en
 linjär komb av y_1 och y_2 .

$y_4 = \sinh x = \frac{1}{2}(e^x - e^{-x})$ är också
 en linjär komb av y_1 och y_2 .

4b) Är $f_1(x) = e^{x+2}$, $f_2(x) = e^{x-3}$
 linjärt oberoende på \mathbb{R} ?

Lösning

$$C_1 f_1(x) + C_2 f_2(x) = 0$$

för $C_1 = e^{-2}$ och $C_2 = -e^3$ så
 är funktionerna linjärt beroende.

(5)

(2: 9)

$$DE: x^2 y'' - 7xy' + 16y = 0$$

$$y_1 = x^4 \text{ är en lösning.}$$

$$\text{Kollräkning: } \begin{cases} y_1 = x^4 \\ y_1' = 4x^3 \\ y_1'' = 12x^2 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} x^2 y_1'' - 7xy_1' + 16y_1 &= 12x^4 - 7 \cdot 4x^4 + 16x^4 = \\ &= \underbrace{(12 - 28 + 16)}_{=0} x^4 = 0 \end{aligned}$$

Vi letar lösning på formen $y = y_1 u = x^4 u(x)$:

$$\begin{cases} y = x^4 u \\ y' = 4x^3 u + x^4 u' \\ y'' = 12x^2 u + 8x^3 u' + x^4 u'' \end{cases}$$

Så att

$$\begin{aligned} x^2 y'' - 7xy' + 16y &= 12x^4 u + 8x^5 u' + x^6 u'' \\ &- 7x(4x^3 u + x^4 u') + 16x^4 u = \\ &= \underbrace{(12x^4 - 28x^4 + 16x^4)}_{=0} u + x^6 u'' + (8x^5 - 7x^5) u' = 0 \end{aligned}$$

6

och vi får

$$x^2 y'' - 7xy' + 16y = x^6 u'' + x^5 u' = 0$$

$$\Leftrightarrow \underbrace{xu'' + u'}_{(xu')'} = 0$$

$$\Leftrightarrow xu' = C_1 \Leftrightarrow u' = C_1 x^{-1} \Leftrightarrow u = C_1 \ln|x| + C_2$$

vilket ger att

$$y = (C_1 \ln|x| + C_2) x^4$$

och en andra lösning är t. ex.

$$y_2 = x^4 \ln|x|.$$

19) $y'' - 3y' + 2y = 5e^{3x}$

$y_1 = e^x$ är en lösning till homog. ekv.

$$\begin{cases} y = y_1 u = e^x u \\ y' = e^x (u' + u) \\ y'' = e^x (u'' + 2u' + u) \end{cases}$$

(7)

Vi stoppar först in i motsvarande
homogena ekvation $y'' - 3y' + 2y = 0$:

$$e^x(u'' + 2u' + u) - 3e^x(u' + u) + 2e^x u = 0$$

$$\Leftrightarrow u'' + 2u' + u - 3u' - 3u + 2u = 0.$$

$$\Leftrightarrow u'' - u' = 0 \Leftrightarrow (e^{-x} u')' = 0$$

$$\Leftrightarrow e^{-x} u' = C_1 \Leftrightarrow u' = C_1 e^x \Leftrightarrow u = C_1 e^x + C_2$$

Så att ~~varan~~ $y = y_1, u = (C_1 e^x + C_2) e^x$

och en annan lösning y_2 är t.ex. $y_2 = e^{2x}$.

(ii) Löser fram den inhomogena ekv. $[y = y_1, v] =$ ^{med}

$$y'' - 3y' + 2y = 5e^{3x}$$

$$e^x [v'' - v'] = 5e^{3x}$$

$$v'' - v' = 5e^{2x}$$

$$\Leftrightarrow (e^{-x} v')' = 5e^x \Leftrightarrow e^{-x} v' = 5e^x + C_3 \Leftrightarrow$$

$$v' = 5e^{2x} + C_3 e^x \Leftrightarrow v = \frac{5}{2} e^{2x} + C_3 e^x + C_4$$

$$y = y_1 v = \frac{5}{2} e^{3x} + C_3 e^{2x} + C_4 e^x \text{ eller } y_p = \frac{5}{2} e^{3x}$$

funktion!

i.6 = 1) Obs! $\sec x = \frac{1}{\cos x}$

$$y'' + y = \sec x = \frac{1}{\cos x}$$

Variation av parameter-metoden!

y_1, y_2 två lös. till homogena del

$$y'' + y = 0. \text{ Vi tar } y_1 = \cos x, y_2 = \sin x!$$

$$y_p = y_1 u_1 + y_2 u_2$$

$$\Rightarrow y_p'' + y_p \stackrel{\text{kalkyl}}{=} [y_1 u_1' + y_2 u_2']' + y_1' u_1' + y_2' u_2'$$

$\frac{u_1''}{u_1} \frac{1}{\cos x}$

vi lägger till extra-villkor att

$$y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0 \text{ överallt.}$$

För då $[y_1 u_1' + y_2 u_2']' = 0$ och

DE blir

$$(*) \begin{cases} y_1' u_1' + y_2' u_2' = \frac{1}{\cos x} \\ y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0 \end{cases} \text{ extra villkor igen!!}$$

$$\begin{cases} y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0 & \text{ehtoilloneus} \\ y_1' u_1 + y_2' u_2 = \frac{1}{\cos x} & \text{DE} \end{cases} \quad (9)$$

Linjäär algebra:
$$\begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{\cos x} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{\cos x} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{W} \begin{pmatrix} y_2' & -y_2 \\ -y_1' & y_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{\cos x} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{W} \begin{pmatrix} \frac{-y_2}{\cos x} \\ \frac{-y_1}{\cos x} \end{pmatrix}, \text{ \u00e4\u00e4 } W = \text{Wronsk\u00e4\u00e4nen} \\ = \det \begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix} = \\ = y_1 y_2' - y_1' y_2$$

Vi stoppar in

$$\begin{cases} y_1 = \cos x \Rightarrow y_1' = -\sin x \\ y_2 = \sin x \Rightarrow y_2' = \cos x \end{cases}$$

så att

$$W = y_1 y_2' - y_1' y_2 = \cos x \cos x - (-\sin x) \sin x = 1$$

och alltså

$$\begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \frac{1}{W} \begin{pmatrix} -\frac{y_2}{\cos x} \\ \frac{y_1}{\cos x} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{\sin x}{\cos x} \\ 1 \end{pmatrix}$$

Vi väljer

$$\begin{cases} u_1 = \ln|\cos x| \\ u_2 = x \end{cases}$$

och får

$$y_p = (\cos x) \ln|\cos x| + (\sin x) x$$

som partikulärlösning!

$$1) \quad y'' + 3y' + 2y = \frac{1}{1+e^x}$$

Hom ekw $y'' + 3y' + 2y = 0$

Vi gissar $y = e^{rx} \Rightarrow$ kar ekw. $r^2 + 3r + 2 = 0$

$$\Rightarrow (r+1)(r+2) = 0 \quad \text{rötter } r_1 = -1, r_2 = -2.$$

$$y_1 = e^{-x}, \quad y_2 = e^{-2x}.$$

Vi föreslår hitta $y_p = y_1 u_1 + y_2 u_2$.

$$\Rightarrow y_p'' + 3y_p' + 2y_p \stackrel{\text{kalkyl}}{=} [y_1 u_1' + y_2 u_2']' + \text{viiii!} \\ + 3[y_1 u_1' + y_2 u_2'] + y_1' u_1 + y_2' u_2 = \frac{1}{1+e^x}$$

Vi lägger till extravillkoret att

$$y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0 \quad \text{överallt}$$

för då $(y_1 u_1' + y_2 u_2')' = 0$.

$$\text{DE blir } \begin{cases} y_1 u_1' + y_2 u_2' = 0 \text{ extravillkoret!} \\ y_1' u_1 + y_2' u_2 = \frac{1}{1+e^x} \quad (\text{DE}) \end{cases}$$

Linjär algebra:

(12)

$$\begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix} \begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{1+e^x} \end{pmatrix}$$

så att

$$\begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix}^{-1} \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{1+e^x} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{W} \begin{pmatrix} y_2' & -y_2 \\ -y_1' & y_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{1+e^x} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{W} \begin{pmatrix} -2e^{-2x} & -e^{-2x} \\ e^{-x} & e^{-x} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ \frac{1}{1+e^x} \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{W} \begin{pmatrix} -\frac{e^{-2x}}{1+e^x} \\ \frac{e^{-x}}{1+e^x} \end{pmatrix}; \quad W = \det \begin{pmatrix} y_1 & y_2 \\ y_1' & y_2' \end{pmatrix} =$$

$$= y_1 y_2' - y_1' y_2 =$$

$$= e^{-x}(-2e^{-2x}) - (-e^{-x})e^{-2x} = -e^{-3x}$$

och

$$\begin{pmatrix} u_1' \\ u_2' \end{pmatrix} = -e^{3x} \begin{pmatrix} -\frac{e^{-2x}}{1+e^x} \\ \frac{e^{-x}}{1+e^x} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{e^x}{1+e^x} \\ \frac{e^{2x}}{1+e^x} \end{pmatrix}$$

så vi kan välja

$$\begin{cases} u_1 = \ln(1+e^x) \\ u_2 = \ln(1+e^x) - e^x. \end{cases}$$

Detta ger partikulära lösningar

$$\begin{aligned} y_p &= y_1 u_1 + y_2 u_2 = e^{-x} \ln(1+e^x) \\ &\quad + e^{-2x} [\ln(1+e^x) - e^x] = \\ &= e^{-x} \ln(1+e^x) + e^{-2x} \ln(1+e^x) - e^{-x}. \end{aligned}$$

$$y_p = (e^{-x} + e^{-2x}) \ln(1+e^x) - e^{-x}$$